

EGYHÁZI HIRADO

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 90 FILL. EGY SZ. 18 FILL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.

Felolvas szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK

HETENKINT SZOMBA

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

TARTALOM: Vezércikk: Harsányi P.: Husvét csoda. — II. cikk: Baltazár Dezső sajtóról. — III. cikk: adobolyi Nagy Zoltán: A hitélet kiépítése. — Hírek. Tárcsa. — Az Újszegedi Missziói Egyház hírei. — Hirdetések.

Husvét csoda.

Két nagy csodája van a keresztyén világ leggyőzedelmesebb ünnepének, a Husvétnak: az egyik az Isteni, a másik az emberi csoda.

Isteni csoda az, hogy az Ur az engedetlen, megkeményedett szívű, a bűnnek mélyére aláhanyatlott emberhez szerelmes Fiában hajlott vala alá, azért, hogy engedelmessé, jóvá, szeretőszívűvé tegye, hogy gyarlóságait beharmatozza az irgalom gyöngyharmatával, bűnös életét hófehérré tegye a kegyelem és újjászületés feredőjében és felemelje az Isten-fiuság magasságára, kinek az örökélet feltámadott királya által az egek dicsőségének kapuját tárja fel s adja ajkára a szép győzedelmi éneket: Nincs már szívem félelmére . . .!

Az emberi csoda az, hogy ezredéveken át szemünkkel szemléljük ugyan a felénk hajló mennyei kegyelmet, — megfürdetjük ugyan magunkat a keresztyén hit és krisztusi szeretet káprázatában, sugárözönében, — megnyílik ugyan előttünk templomainkon át az egeknek kapuja s feltetszik az emberi élet legfenségesebb eszménye, az Istenifiuság méltósága, melyre kegyelemből mindnyájan elhivatottunk: — de mi képzelt felvilágosodottsággal eltaszítjuk magunktól a felénk hajló mennyei kegyelmet, — a keresztyéniséget öltözik és ruhaként tartva magunkon a hit és szeretet sugárözönének feredője helyett keressük a hitetlenség, a szeretetlen-

ség és bűnök sötét éjszakájának veszedelmeit, — a jóság, az élet s örök élet, Isten-fiuság magas eszménye helyett, melyekre fel kellene tekintenünk, melyek felé fel kellene szárnyalnunk, mint a királyi sasnak, mi a legtöbbször a mélybe nézünk, vakondok módjára a sötétséget keressük, — az emberi csoda az, hogy hiába szól a husvét fehér ruhás angyal, nem akarjuk megérteni az egyedül boldogító, diadalmas mennyei üzenetet: az Ur feltámadott!

Ugyanez a helyzet magyar nemzeti létünk-re nézve is. Nem trianoni bűn hanem örök isteni usoda a magyar nemzetnek születése, élete. Ezer év előtt is szét volt szabdálva a Kárpátoktól koszoruzott, Isten által egynek teremtet, isteni kéz által gyönyörűen körülkerített ezredéves föld, de engedetlen, torzsalkodó hazát alapítani nem tudó népek lakták, Isteni csoda elvégződése és megvalósulása volt, hogy ide az Árpádok, Istvánok népe jöjjön a magyar férfi acélos erejével, hősi vitézségével, a magyar nő szívének szelidségével, tündöklő szeretetével, hogy míg oltalmul szolgáltak egész Európa kulturájának, előhaladásának, teleszórják a balkáni népeket a becsület, tisztesség, hősi vitézség s hazaszeretet káprázatával, — mi voltunk a fehér ruhás, Isten küllötte angyal Európa ajtaján, hogy hirdessük: Feltámadt az Ur!

Az emberi csodát már nem kell fejtegetnem. A háládatlan és minden igazságot

Tek. kir. Ügyészség

H. Széchenyi-tér

megtagadni tudó Európa trianoni keresztre tudta feszíteni isteni kegyelemből és csodából az oltalmára ide küldött magyar népet, — az igazság és becsület sugárözönének feredője helyett Európa magának választotta a bűnök sötét éjszakájának fertelmeit eladig, hogy szentségtelen kezekkel tudta szét darabolni az Isten által egynek és magyarnak teremtettt ezredéves földet — s a helyett, hogy a művelt Európa felragyogtatta volna az ezredéves magyarság tündöklő multját, fénylő erényeit, reánk mondotta ki a szörnyű ítéletet: feszíttessék meg! — az emberi csoda az, hogy művelt, kultur népek oly nehezen tudnak ráeszmélni arra, hogy Európa nyugal-

ma, békessége, virágzása attól függ, mikor ül oda Pozsony és Brassó tájékára a fehér ruhás angyal mondván: a magyarság ezredéves határai között feltámadott!

Mi bennünk azonban vérré és életté vált a husvéti ének: nincs már szívünk félelmére, nézni sirunk fenekére — s annál hamarabb és bizonyosabban jön el a valláserkölcsei és magyar nemzeti husvéti isteni csoda, minél hamarabb és bizonyosabban emelkedünk fel az örök jó és szép, a hit és szeretet szolgálatának magasságára.

HARSÁNYI PÁL.
esperes.

Baltazár Dezső a sajtóról

A világ gazdasági és erkölcsi leromlásában a legnagyobb része az írásnak, a sajtónak van. Az egyes emberek, akiknek lelkében a hatalmi vágy a rontás és pusztítás démonát világra hozza, a velük született átok tüzeit nem tudnák egykönnyen és egyhamar az emberek millióinak a lelkébe átalvinni a sajtó segítségével nélkül. Az emberiség meglehetősen kiábrándult már abból a boldog, de balgatag hiedelemből, hogy ami le van írva, ki van nyomtatva, az igaz. A sajtónak, mondhatni, döntő jelentősége az egyesek és tömegek hangulatának kialakításánál mégis megmaradt. A konokul ismételt hazugság be szokta venni az erősített várakat is; a hallgatag igazság pedig száműzésben tölti remetészkedő árvaságát.

A gazdasági és erkölcsi romlásokért a sajtó felelős, a sajtóért pedig az a közönség, a melyről bölcsen van megállapítva, hogy olyan sajtója van, amilyent megérdemel. Nehezen tudnám megállapítani a gazdasági és erkölcsi romlás között akár az időrendi, akár a logikai egymásutánt. Mert a gazdasági romlás úgy vonhatja maga után az erkölcsi romlást, mint az erkölcsi a gazdaságit. Ne is tépelődjünk felette, csak annyit állapítsunk meg, hogy együtt szoktak jelentkezni s az egyik kevéssel szokta megelőzni a másikat. Egy dráma keretében lépnek az élet színpadára. Nem fontos, hogy melyik az első, melyik a második felvonásban. Az is bizonyos, hogy az ilyen dráma tragédiában szokott kulminálni.

Irni lehet igazat is, nem igazat is a lelkiismeret minősége szerint. Az igaz vagy nem igaz írásától, hirdetésétől, szolgálatától függ a társadalom, a nemzet, az ország, az állam

boldogsága. Az ország gazdasági és erkölcsi színvonalának hanyatlásából mindenki megalakozhatja a véleményét a felől, hogy a sajtó és az igazság milyen viszonyban állanak egymással. Mindig általánosságban beszélünk s a kivételeket elismerjük már csak azért is, mert ezek erősítik a szabályt.

A sajtónak az írás alapja, vagyis a gondolatoknak jelekkel való megörökítése. Az írást az a szükség hozta létre, amely a legjobban a latin megállapításban jut kifejezésre: „verba volant, scripta manent”. A szavak elrepülnek, az írások megmaradnak. Ugy látszik, hogy a szó-megtartás nem lehetett őserénye az embereknek.

Az írás történetének ismeretével nem akarok tudományos kirándulást tartani. A sirok kutatásához és ásásához nem is értek, nem is akarok érteni.

Én az élet építésének szolgálatában állok, hogy boldoggá tevéen e földön az emberek életét, a hittel építem a reménység örök hidját az örök élet csodálatos birodalma felé. Ezért tehát az élet beszédéhez, az élet könyvéhez: a Bibliához megyek az írás eredetének kutatásánál is. Itt köszikláln állok. Az Isten igazságának köszikláján.

Istennek az első áldása a világosság volt. Az első kijelentése ez volt: „legyen világosság”. Áldás volt tehát az első kijelentése. Nem is lehetett más, mert hiszen örök szeretetéből adott létet a világnak. A világosságban benne van minden áldás. Benne az élet; mert világosság nélkül nem keletkezhetik, sem nem nőhet élet. A világosságban benne van az igazság is; mert a világosságban lehet meglátni mindennek a

valóságát, lényegét, igazi tartalmát, igazi formáit. Az Istent, a világot, magunkat is csak világosságban tudjuk megismerni. A sötétség a babonák, bálványok, tudatlanság, félelem, gyávaság, gyűlölködés, gonoszság és bűn átkos birodalma. A világosság a tiszta hit, tiszta tudomány, becsület, bátorság, szeretet, hűke, tisztesség és erény áldott világa. Ebbe a világba vezette be Isten az embert. A testi és lelki élet paradicsomába, hogy ami képet, és hasonlatosságot a magából reá adott, őrizze meg isteni származása bizonyosságaképpen. Az Isten szóbeli kijelentései letörölték az emberi lélek táblájáról s ennél fogva a nyomoruság és pusztulás katasztrófái egymást váltották a világon.

Hogy az igazság nagyobb erőt nyerjen az emberek előtt: írásban is kiadta az Isten a maga kijelentését. Ez a tizparancsolat a két kőtáblán. Az első írás tehát az Isten akaratainak írása volt. Igazság volt. Olyan igazság, a melyből a keletkező és muló ezredévek sem tudományukkal, sem bölcseségükkel, sem míveltségükkel, sem hatalmukkal, sem bűneikkel nem tudtak egy szót sem megerőltíteni.

Olyan igazság, amely az Isten lélekben és igazságban való imádásának, az ember méltóságának, a család szentségének, a társadalom békéjének, az országok boldogságának alap-törvénye volt és marad mindörökké. Olyan igazság, amelyet a földön és mennyen teljes hatalmu Messiás sem „eltörölni, hanem betölteni jött”.

Az első írás tehát isteni ihletés műve volt. Az első írás az igazság szolálatában állott. És hova jutott az írás? Oda, ahova az emberi elme megnyilatkozásának másik eszköze: a nyelv jutott. És itt asszonyok és férfiak nyelvéről egyformán szólok; bárhogyan akarja is a férfinem a nyelv gonosz művészetének mesteri kezelését átírni a női különleges tehetségek rovatába. Nagyszerű bölcseséggel szól a nyelvről Jakab apostol. Ő sem tesz különbséget női és férfi nemű nyelvek között.

Azt mondja: „Ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember; képes az egész testét is megzabolázni. Imé, a lovagnak szájába zablát vetünk, hogy engedelmeskedjenek nekünk és az ő egész testüket igazgatjuk. Imé, a hajók is, noha mily nagyok és erős szelektől

Szeretetről és vallásosságról. Lorántfy Zsuzsánnáról.

A szegedi Lorántfy Zsuzsánna Egyesület 1930. február 16-án tartott szeretetvendégségén elmondta

Dr. Puky Endre.

A szegedi eklézsiával szemben tartozásban vagyok. Megtisztelő felszólítást kaptam a múlt esztendőben, hogy tartsak előadást Önök előtt, akkor azonban elháríthatatlan akadályok miatt nem jöhöttem el. Gondoltam, hogy tartozásom feledésbe megy. De nem ismeri jól Bakó László nagytiszteletű urat az az adós, aki ezt képzele, mert a kitűnő igehirdető és nagyszerű egyházszervező lelkész egyuttal hűséges és szigorú sáfár, aki semmit sem enged az eklézsia jogos követelésiből. Nem engedte el az én tartozásomat sem és ez az oka, hogy most itt állok, helyesebben itt ülök Önök előtt, hogy rövid időre igyekezzem lekötni szíves figyelmüket.

A tárgy, amelyről Önöknek beszélhetnék, magától kínálkozik. Szeretetvendégségről van szó a Lorántfy Zsuzsánna Egyesületben. Beszélni fogik tehát önöknek a szeretetről és Lorántfy Zsuzsánnáról.

Aki olvasta, vagy látta önök közül a film vásznán, Sienkevics Quo vadis-át, Wal-

lace Ben Hur-ját, a mi Madáchunk Ember tragédiáját, vagy az angol regényírónőnek Beecher-Stowe Henriette-nek Tamás bátya kunyhóját, bizonyára elgondolkozott azoknak az időknek a rettenetességén, amikor a rabszolga sorban élő ember nem rendelkezhetett saját személyével. Adás-vevésnek tárgya volt. Egyik oldalon a feltétlen uralom és jólét, a másik oldalon a feltétlen szolgaság és a nyomor uralkodott. Az emberszeretet teljes hiánya jajgatott ezekben a viszonyokban. S ami még szomorubbá tette a rabszolgáknak ezt a vigasztalan sorsát, az volt, hogy az emberek nagy tömegei ezt természetes társadalmi berendezéskedésnek tekintették, sőt ókori kiváló államférfiak is a termelés szükségességének tartották a rabszolgát. A keresztyénség hozza a személyiség felszabadítását. Szabadító urunk mondja ki a megváltó Igét, amely nem más, mint a Szeretet! Ez a szó egészen új erkölcsi, társadalmi és gazdasági eszmekört nyit meg, alapjaiban rendíti meg a világot és hiába akarják a római légiók százai megakadályozni a szeretet eszméjének terjedését, minden emberi hatalom eltörpül mellette. Megindul a pogányság és a keresztyénség közötti harc; a harc elszánt, élet-halálharc. De akik láttuk Hevesi pompás szindarabjában a Császár és a Komédiásban ennek a harcnak a mesteri

hajtának, mindazon által igen kis kormánytól oda fordítanak, ahová a kormányos szárdéka akarja. Ezenképen a nyelv is kicsiny tag és nagy dolgokkal hánnya magát, imé, csekély tűz mily nagy erőt felgyújt. A nyelv is tűz. A gonoszságnak összesége. Ugy van a nyelv a tagjaink között, hogy megszeplősi az egész testet és lángba borítja életünk folyását, maga is lángba boríttatván a gyehennától. Mert minden természet, vadállatoké, madaraké, csuszó-mászóké és vizieké megszelidíthető és meg is szelidített az emberek által, de a nyelvet az emberek közül senki sem szelidítheti meg. Főkezhetetlen gonosz az, halálos méreggel teljes”.

Ha Jakab apostol ismerte volna a pennának, ennek a másik kis tagnak az ő korától a mostani korig való futását, éppen azt írta volna róla meg, amit a nyelvről megírt. Az ember lelkeségének egyik legnagyobb szégyene, hogy éppen az írást, a nyomtatást, a sajtót, vagyis a gondolatközlés eszközét használta fel az igazság elleni hadviselés hadikészületéül, aminek pedig ősanját: az első írást maga az Isten állította az örök

igazság szent szolgálatába.

Abban a nagy, zavaros, szemetes hömpölygésben, amellyel az emberi gonoszság előre görgeti a boldogtalan nemzedékek földi sorsát, az is egyik törvény, hogy a hazugságnak az igazságnál mindig hangosabb beszéde és bővebb írása van. Az igazság hiányának rövid kardját harsogó beszéd és a bőséges írás lépéseivel toldja meg. Nem válogatós a színekben sem. Lenge könnyedséggel tudja átfesteni magát nemzeti színükből fehérre, pirosra, vagy feketére, aszerint, amint a haszon, az előny, a selejtes önérdek hozza magával és úgy, mintha mindig olyan lett volna, mint aminőnek éppen most mutatja magát.

Ismétlem, amit fentebb érintettem. Hazánk gazdasági és erkölcsi romlásáért a sajtó elsőrendben felelős. Természetesen felelős a társadalom is, amely ilyen sajtót érdemel. Ha a társadalom többségének volna kellő érzéke a műveltség, tudomány, igazság, szeretet, béke s általában a haza szent érdekeinek közössége, nagysága, egyetemesége és áldása iránt, akkir ehhez a magas

megérzékitését, már érezzük, hogy a harcban nem Dioclétian császár és a hatalomhoz görcsösen ragaszkodó pogányság lesz a győztes, hanem a keresztyén hitre megtért komédiás.

Kigyuladt és többé ki nem alvó fény nyel ég a három nagy keresztyén igazság gloriózus transparens: **„Hit, Remény, Szeretet!”**. Pál mondja: **ezek között pedig legnagyobb a szeretet!** (Pál: Kor. I. kv. 13: 13.) Mert igaz ugyan, hogy hit nélkül nincsen remény, remény nélkül nincsen szeretet, ámde **szeretet nélkül nincsen boldogság!** A hit a lélek legszebb virága, de szeretet nélkül elfonnyad ez a virág. Jól mondja Kempis: Nincs jobb égen-földön semmi a szeretetnél, mert **a szeretet Isten szívéből fakad és nem nyugszik, míg ismét benne nem találja magát**”. Nem hiába mondják a szeretet lakóhelyének a szívet, mert: miképpen a szív központja az emberi szervezetnek, úgy **a szeretet központja erkölcsi életünknek**. „Szeretet nélkül kihül a szív, mint a téli fagyban elhagyott madárfészek”, mondja egy szellemes katolikus hitszónok. De a legtalálhatóbb hasonlat is sántít. Az igazságot János mondja: „Az Isten: szeretet és aki szeretetben marad, az Istenben marad és az Isten őbenne”. (János: 4:16.) Mondja ezt János a **szeretet fanatikusa**, aki mikor

elvénuelve, legyengült testtel, remete módján éli utolsó napjait Pathmos szigetén, hangosan beszélni sem bír már, de reszkető ajkai mindvégig ezt susogják: „**Fiaskáim szeressétek egymást!**”

*

A keresztyén és református felfogás szerint azonban a szeretet nem maradhat csak szubjektív érzés. **Necsak azért szeressünk, mert ez nekünk lelki örömet okoz.** Az ilyen szeretet csak meddő érzés, nem is igazi szeretet, hanem önzés. Élő, alkotó erővé kell lennie. Vallásunk azt rendeli, ohgy **vigyük át szeretetünket embertársainkra**, vigyük át a gyengékre, — mert amint az Írás mondja: „Tartozunk mi, akik erősek vagyunk azzal, hogy az erőtléneknek erőtlenségét hordozzuk” (Pál Róm. lev. 15:1.) — **vigyük át szeretetünket a szegényekre**, mert az Írás mondja: „Az Urnak ad kölcsön, aki a szegényen könyörül.” (Péld. 19:17.), — **vigyük át a gyermekekre**, mert az Írás mondja: „Amit cselekedtek eggyel az én kicsiny atyámfiái közül, azt én velem cselekedtetek.” (Máté 25:40.), — **vigyük át a betegek-re és nyomorgókra**, mert az Írás mondja: „Az ítélet irgalmasság nélkül lesz annak, aki nem cselekedett irgalmasságot” (Jakab lev. 2:13.) Mi más mindez, mint kötelezettség a szeretetmunkára; **vallásunk parancsol-**

színvonalhoz idomulna a sajtó minősége is, mint ahogy a konyha életét a család izlése szabályozza.

Minékünk, akik a Szentírás és magyar történelem megmásíthatatlan igazságai alapján állunk, akik ezekért az igazságokért készséggel dolgozunk, bátran küzdünk és dicsekedve szenvedünk, minékünk félreérthetetlen célunk olyan sajtót teremteni, a melynek minden betűje megmossa magát az igazság forrásában, megfürdik a világosság tengerében, — ha kell — meghinti magát a mártíromság vérével is és így áll az Isten és a haza szolgálatában mint bizonyosságtevő, hinni, buzdítani, bátorítani, lelkesíteni a közönség elé. Ehhez kérjük támogatásukat.

**Sveizi órák, ékszerek részletfizetésre is.
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY**

TÓTH JÓZSEF

Kölcsey ucca 7. Képes árjegyzék ingyen.

ta szociális kötelességek. A könyvek könyvében több szociális igazság van, mint a világ összes könyveiben és tanulmányában; egy csöppnyi szeretet többet tehet az emberiség boldogulásáért, mint egész óceánja a fontoskodó elméletnek és egész arzenálja a technika modern csudáinak. **A szeretetmunka kell, hogy legyen tengelye a mi egyházunk működésének.** Nem maradhat egyházunk csak prédikáló egyház, hanem **szociális egyházzá kell átalakulnia** a szónak olyan értelmében, hogy a szeretet igazsága segítsen orvosolni a szociális bajokat. Merem állítani, hogy **létkérdése** ez egyházunknak. Ha ebbeli feladatát megoldja, a virágzásnak soha nem remélt fokához jut, de ha e feladatokal szemben gyengének bizonyul, úgy tespedni fog és elgyengül.

Kétségtelen, hogy e tekintetben sok figyelemre méltó kezdeményezés sikerrel bízott. A református egyháztársadalom — a hivatalos egyház irányítása mellett — rendkívül értékes munkásságba fogott. Ebben a szellemben dolgoznak a Lorántffy Zsuzsána Egyesületek, amelynek tagjai önként vállaltak egy részt abból a munkából, amely hivatásukhoz legméltóbb: a szeretetmunkából. **A könyörülő és segítő szeretet** gyakorlására legalkalmasabbak a nők. Mert a férfiak ere-

A hitélet kiépítése

Felsmert igazság, hogy a lelki közösség alapján át kell alakítani a református egyházat és újjá kell teremteni a hitéletet, illetve kiépíteni a meglévőt.

Ha messze kezdenők, hosszadalmasak lennénk; ha politikai, gazdasági vagy szociális megállapításokból vonva le a következtetést, igyekeznénk felsorolni az okokat, melyek a „ma” adottságát teremtették meg, tulterjeszknénk a kereteken; induljunk ki abból, a mi a helyes felismerés eredménye és egyben a ténybeli helyzet. És ez az, hogy a ref. benső hitélet nem a régi többé. Lazul, kopik, gyengül.

Ezt a hitéletet kell szilárd alapjára visszahelyezni; a lemorzsolódást, kopást pótolni, ellenálló eszközökkel, anyagokkal és az elgyengült, erőt vesztett energiákat felcserélni új tényezőkkel.

De hogyan, mi módon? Micsoda az eredményt biztosító gyógyítószer és hol található ez?

nyé az erő, míg a nők ereje a gyöngédség. A Dunameilék nagynevű püspöke állapítja meg egyik tanulmányában, hogy a keresztyénség különös bizalommal viseltetik a nők iránt „és semmire sincs olyan nagy szüksége a világnak, mint keresztyén asszonyokra”. Mily változásokon megy át a keresztyénség felfogása a nők társadalmi jelentőségéről! Míg a VI. században zsinaton tárgyalták nagy tudományosan azt a kérdést, hogy vajon van-e a nőknek egyáltalán lelke és csak egyetlen szavazattal döntenek el, hogy van — addig ma már természetesnek tartjuk, hogy valamely korszakot az jellemez, hogy milyen eszménye van a nőkről.

„A Lorántffy Zsuzsána Egyesület célja: „a keresztyén erkölcsi és hitélet fejlesztése, elsősorban nők és gyermekek között, különösen a **könyörülő és segítő szeretet** gyakorlása által.” Ennek a református női szövetségnek kedves tagjai, ha eszményt kerestek a XVI–XVIII-ik század legnagyobb református asszonyai között: a Károlyi Zsuzsánának, Bornemissza Annának és Bethlen Katának között, valóban nem választhattak volna méltóbb patrónát Lorántffy Zsuzsánánál, I. Rákóczi György feleségénél. Férfias lelkű, gyöngéd érzésű, nagyszabású egyéniség volt. Egyformán nagy mint hívő, mint nő, mint házi asszony, mint egyházépítő, mint hitvi-

A missziós lelki munka és szolgálat ez, amely adva van minden igaz, hithű, kálvinista lélek számára. A missziós munka, melynek kimerithetetlen forrása ott csergedez a mi valásunk szilárd talajában, a Bibliában.

Az Egyetemes Konvent javaslata helyesen ismeri fel, hogy a hívők eredményes lelki gondozása, a hitélet ébrentartása és kiépítése ugy biztosított, ha a munka tömegközösségek helyett 5000 lélekszámra szorítkozik. Ez a lélekszám körülbelül az, amely mellett egy lelkipásztor megfelelő segítő társak munkáját felhasználva, eredményes munkát végezhet. A szolgálat alapja pedig az, hogy egyénileg és külön-külön foglalkozzék az egyháztaggal.

A pásztori látogatáson kezdve, az iskolázás, nevelés, majd az életben való elhelyezkedés, társadalmi életviszonylat minden körében és ágában a megfelelő alkalmi eszközök, szervek és intézmények céltudatos, áthatott kihasználása által találja meg azt az utat, amely a hitélet megújításához vezet.

A mi szegedi református egyházközségünk-nél ennek, a Konvent által elfogadott és a közel jövőben összeülő zsinaton minden valószínűség szerint helyben is hagyott javaslatnak gyakorlati keresztül vitele egybe esik az új templom felépítésének sóvárogva várt idejével. Csak a dolgok rendje, hogy ekkor a külön egyházközség vagy parochiális tanács is megalakul az egyháztagok számaránya és lakóhelye szerint. Külső formát és határolt körletet nyer ezáltal a missziós munka, szolgálat és területi beosztást is minden egyháztag.

Erre azonban várni és a missziós munka megkezdését, vagy intenzív folytatását kitolni nem lehet. Az idő halad, a munka sürgős, a szolgálat halasztást nem tűr.

Akiben van felelősségérzet, kibe a Teremtő lélek által életet is lehelt, meg kell, hogy érezze az elhivatást és vállalni kell a köteleességteljesítését, mert ezzel az Ur Jézus Krisztus szolgálatának tartozik.

aldobolyi Nagy Zoltán.

tázó. Életelvét maga írja meg: „annyi keserűségünk közt életünket csak arra rendeltük, hogy naponként vallásunknak szolgálhassunk”. Egész későbbi életre szimbolikus jeletősége van annak, hogy amikor atyja, Lorántffy Mihály várkapitány Ónódról Sárospatakra költözik, a kilenc éves Zsuzsánna a pataki vár kapuján belépve meghatottan olvassa a feliratot: „Boldog város, amelyikben hirdettetik az evangélium”.

Kevés öröm és sok bánat volt az életében osztályrésze; emezt hálával fogadta, amazt istenes bizalommal és megadással viselte. Tizenöt éves síncs, amikor elveszti atyját, aki köztiszteletben álló és nagyon vallásos férfiú volt, elveszti finom lelkű anyját, Kamarás Borbálát és nővérei közül kedves nénjét, Erzsébetet. E sok bánat után 16 éves korában megy férjhez az országnak külsőre ugy mint tehetségre, vallásosságra, testi-lelki gazdagságra egyaránt egyik legkiválóbb férfiához, a fiatal borsodi főispánhoz, a 20 éves Rákóczi Györgyhez. Két nemes lélek találkozása volt ez a házasság. Megható olvasni későbbi levélváltásaikat, amely két hívő léleknek egymáshoz való benső kapcsolatát vetitik elének. Frigyüket négy gyermekkel áldotta meg az Ur: Sámuel, György, Zsigmond és Ferenc születtek egymásután. Örömeikre korai bánat borul: Sámuel és

Ferenc már kisded korukban meghaltak. Ugy látszik, hogy gyermekei közül legjobban szívéhez nőtt a kis Frenc (nem csoda, hiszen a legkisebb sokszor a legjobban benne él az anya szívében.) És megható olvasni az életrajzában, hogy mivel a kis Ferike egy keddi nap estéjén halt meg, többé sem ő, sem férje keddi napon nem vacsoráztak.

1630-ban nagy öröm és nagy tisztesség éri a családot. Bethlen Gábor halála után Rákóczi Györgyöt választják meg a rendek Erdély fejedelmévé. Ám amilyen nagy az örömük a tisztesség felett, époly szomorúság is nekik, hogy most már a kis család nem lehet mindig együtt. I. Rákóczi György uralkodásának eleje és vége hadviseléssel telik el és ezalatt Lorántffy Zsuzsána maga vezeti az egymillió hold kiterjedésű óriási birtokok kezelését. Tanácskozik a kasznárok és az ispánok egész légiójával, gondoskodik a sok vár rendbentartásáról, élelmi szerekkel és hadi anyagokkal való ellátásról. Megmutatta, hogy elvégzi ezt a nehéz kötelességet férje helyett férfi módra.

Tizennyolc évi uralkodás után 1648. október 28-án meghalt I. Rákóczi György. Halála mélyen lesújtotta Lorántffy Zsuzsánát. Idő kell, míg feleszmél és megerősödik anynyira, hogy az ünnepélyes temetésről gondoskodni tud. Csak a következő év január 10-én

H I R E K.

Heti naptár: ápr. 26-tól máj. 3-ig.

N a p	Belmissziói munka	Hol ?	Mikor?	Szolgál
Szombat	Istentisztelet	Templom	d. u. 6 óra	Kiss T. s. lelkész
Hétfő	Biblia-kör	Tanács- terem	d. u. 6. óra	Bakó L. lelkész
Kedd	Leányegyesület munkadélután	Tanács- terem	d. u. 5 óra	Dr. Illyés E. ht. lelkész
Szerda	Istentisztelet	Templom	d. u. 6 óra	Kiss T. s. lelkész
	Énekkar	Tanács- terem	este 8 óra	Árokszállásy J. karnagy
Csütörtök	Lorántffy Zsuzsána Egyet asszonyai munkadélután	Tanács- terem	d. u. 5 óra	Bakó L.-né
	K. I. E. össze- jövétel	Fodor-u. 7	este 6-9-ig	Kiss T. s. lelkész
Péntek	Énekkar	Tanács- terem	este 8 óra	Árokszállásy J. karnagy

rendezi meg a diszes temetést Gyulafehérvárron, ahol Hunyadi János és Bethlen Gábor mellé temetik el a fiatal fejedelmet. A bánat után ismét öröm jó: az erdélyi rendek az atyja után fiát választják meg fejedelemmé, II. Rákóczi Györgyöt, aki a katolikus Báthory Zsófiát veszi el feleségül, míg öccse, Zsigmond, anyjával együtt Sárospatakra megy lakni.

Lorántffy Zsuzsánnának legfőbb gondja volt most, hogy fiatalabb fiának méltó feleséget szerezzen. A választás V. Frigyes pfalzi választófejedelem Henriette leányára esett, aki minden szép lelki tulajdonsággal megáldott, kellemes külsejű nő volt. De a halál angyala tovább suhogtatja kardját a Rákóczi ház felett és néhány hónapi boldog házasság után himlőjárványban meghal a fiatal feleség. Megkapja a himlőt Zsigmond is és a temetés után alig ér anyjával Erdélybe, kitör rajta a betegség és ő is meghal. Megkapja a himlőt a fejedelem is, aki valóssággal a sir széléről tér vissza.

Lorántffy Zsuzsána most már végleg visszatér Sárospatakra, ahol nyomdát, iskolát, könyvtárat alapít és szegény diákok támogatására tápintézetet tart fenn. Ezen a ponton azonban nagy csalódás és keserűség éri, mert életrajzírói által egészen pontosan ki nem derített okból a diákok otthagyják a

... Isentiszteletek sorrendje. Nagypénteken d. e. 10 órai kezdettel ünnepi istentisztelet, amelyen Bakó László lelkész szolgál.

Nagypénteken és Nagyszombaton d. u. 6 órai kezdettel folytatjuk és befejezzük a bűnbánati hét előadássorozatát. Ezeknek a napoknak a témái: Akik elítélték -- Akik szerették.

Husvét vasárnapján d. e. 9 órai kezdettel bibliamagyarázat; d. e. 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet, ezt követőleg urvacsoraosztás; d. u. 6 órai kezdettel hálaadás. Az istentiszteleteken szolgál Bakó László lelkész, ágendázik Kiss Tihamér László segédelelkész, az urvacsoraosztásnál segédkezik Durkó Gábor hitoktató lelkész.

Husvét vasárnapján ugyancsak 10 órai kezdettel párhuzamos istentiszteletet tartunk az egyház tanácstermében azoknak a hívőknek a számára, akiket már a templomunk nem tud befogadni. Szolgál Kiss Tihamér segédelelkész.

Husvét hétfőjén d. e. 10 órai kezdettel urvacsoraosztással egybekötött gyülekezeti istentisztelet. Az istentiszteletet végzi Bakó

tápintézetet, „sztrájkba lépnek”, amit az amugy is fogyó erőben lévő Lorántffy Zsuzsánna különösen lelkére vesz. „Fiam halálán annyira nem keseregtem, mint az ifjúságnak a rajtam esett méltatlan cselekedetén. Te láttad Istenem, mint édes anya magzatait, a dajka az ő kicsinyeit, úgy igyekeztem őket nevelni Istennek és szegény hazámnak szeretetére, de sok dajkálásomat ime mivel fizetik!? Udvari papja jegyzi le ezt a keserű kifakadását és talán — teszi hozzá — ez is sietette halálát? Hat nap múlva meghalt Lorántffy Zsuzsána.

Lorántffy Zsuzsána jellemvonásai között legerősebb a vallásos hit. Ez ad neki csodálatos erőt minden fájdalom és szenvedés elviseléséhez. Mikor negyedszer olvasta végig az Ujszövetséget, ezt írja a sátorlajhajhelyi piarista zárdában most is őrzött Bibliájába: „Ma ismét elkezdtem az Újtestamentumot és egész életemet e mellé kötelezem.”

Mint vallásos író és hitvitázó sem áll utolsó helyen. Feljegyezték róla, hogy amikor egy jezsuitával szóharcba kezd az ebédő asztalnál, másnap emlékezésből 400 idézetet ír össze a Bibliából. Írt egy vallásos könyvet is, amely azóta elveszett, de fel van jegyezve róla, hogy egy szerzetes magával vitte

László lelkész, ágendázik dr. Illyés Endre hitoktató lelkész, az urvacsoraosztásnál segédkezik Durkó Gábor hitoktató lelkész. A d. u. 6 órakor kezdődő hálaadáson Mauks László legátus szolgál.

Április 27-én, vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet (Kiss Tihamér segédlelkész); d. e. 9 és 11 órai kezdettel ifjúsági istentisztelet (Durkó Gábor, Dr. Illyés Endre hitoktató lelkész); d. u. 6 órai kezdettel kátémagyarázat (Bakó László lelkész.)

— **Unitárius istentisztelet és urvacsoraosztás.** Husvét hétfőjén d. e. 12 órai kezdettel unitárius istentisztelet és urvacsoraosztás lesz templomunkban. Szolgál Biró Lajos lelkész Hódmezővásárhelyről.

— **Lapunk legközelebbi száma** tekintettel a mostani ünnepi számra. május 3-án jelenik meg.

— **Legátust fogad a szegedi és az ujszegedi gyülekezet.** Egy régi szép szokást elevenít fel a két szegedi gyülekezet, amikor a husvét ünnepekkel a maga körében is gyakorlatba veszi azt a több évszázados ma-

gyar református uzust, hogy az u. n. sátoros ünnepek alkalmából egy-egy teológus-díakot fogad vendégül. Nemcsak azért, hogy szolgáljon neki és szolgálatával előkészítse magát jövőre hivatására, hanem, hogy tanulmányai további folytatásában segítsen rajta. Ennek a segítségnek a módját és megoldását a leghelyesebben úgy találjuk, ha hűveinket ezen az úton hívjuk fel jövőre adakozásra.

— **Szegényeink husvét megvendégélése.** Mint minden nagy ünnep alkalmával, úgy husvét hétfőjén is szegényeinket megvendégeljük az egyház tanácstermében. Erre az igazi szeretetvendégségre kérjük mindazoknak a természetbeni vagy pénzbeli adományát, akik érzik és értik, hogy semmiképpen sem magunknak és magunkért vagyunk mi ebben a világban.

Elhalt hozzátartozóink iránti kegyeletünk azt diktálja, hogy ne feledkezzünk meg sirjuk gondozásáról!

Rómába, ahol a pápai udvarban is feltűnést keltett. Cselédei vallásos oktatására megfelelő munkát írat. Maga is írt egyet Mózes és a prófétákról. Polémikus irat volt ez, minthogy a XVII-ik században a vallási kérdést uralja az egész irodalom. Erdélyben is „éjjel-nappal prédikátorok disputáznak”. Elkéseredetten gunyolják, gyalázzák egymást a hitvitázók. Lorántffy Zsuzsána könyvét is, amíg Erdélyben dicsőítik, addig Magyarországon nemcsak könyvét, hanem őt magát is kigunyolják, úgy hogy férje diplomáciai úton kéri III. Ferdinándtól a megbüntetését azoknak, akik a vallási vita hevében annyira elragadtatták magukat, hogy feleségére sértő kifejezést használtak.

Nagy fontosságú Lorántffy Zsuzsanna **egyházszervező** munkássága. Nincs eléggé méltányolva az a szinte államférfiúi belátása, amellyel megértette, hogy a protestáns egyházak képviselője **csak demokratikus lehet.** Ő a népet az egyház kormányzásából nem kizárni, hanem abba belevonni tartotta szükségesnek, mert ezáltal tesszük hívőbbé és buzgóbbá. Ezt a ma már önként értetődő álláspontot akkor még forradalminak tartották, úgy hogy ebben a kérdésben Lorántffy Zsuzsanna szemben találta magát az egész református közvéleménnyel; ellene fordult még fia György is, sőt Sárospatakon a lelkész

vonakodott neki az urvacsorát kiosztani. Halála után még a sirját is feldulják emiatt. De hiába volt minden, mert az eszme, amit hirdetett, győzött, sőt ma már megállapíthatjuk, hogy a református egyháznak egyik erőssége éppen annak demokratikus szervezetében rejlik.

A szegedi hölgyek Lorántffy Zsuzsána Egyesülete — amint a jelentésből örömmel látom — jól végzi a könyörülő és segítő szeretet sokoldalú munkáját. Nemcsak a vallás parancsának tesz ezzel eleget, nemcsak nagy patronájának hagyományaihoz marad hű, hanem szolgálja ezzel a **felekezeti békét** is. Nem azt, amely a mindenáron való békéért a maga jogaiból engedni, igazságait elhallgatni kész, hanem amely a maga valóságának tanításait legjobbnak tartván, a maga felekezetének a törvényben biztosított jogait csorbitatlanul fenntartván és az egyenlő elbánás elvéhez redőletlenül ragaszkodván, tiszteli a más felekezet tanításait és jogait. Még pedig **annál inkább tiszteli a más meggyőződését, minél őszintébben ragaszkodik a magáéhoz.**

A felekezeti békének nálunk különös jelentősége van. **Nálunk a felekezeti béke egyik alapfeltétele és biztosítója a társadalmi békének.** Ami minden áldozatot meg-

— **A Lorántffy Zsuzsána Egyesület** május havi első munkadélutánját szokás szerint szeretetvendégséggel köti egybe. A házi szeretetvendégség előadója Bakó Lászlóné nagytiszteletű asszony lesz. A szeretetvendégségre és előadásra belépti díj nincs. Arra minden érdeklődőt szívesen hívunk. Különösképen pedig várjuk az egyesület tagjainak érdeklődését.

— **Meghívó.** A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság Szegedi Csoportja megkezdett előadásainak sorát folytatja. Május 2-án, pénteken d. u. 6 órai kezdettel a református egyház Kálvin-tér 2. szám alatt lévő tanácstermében tartandó előadásra ezuton is meghívjuk T. Cimet, családját és érdeklődő ismerőseit. Az összejövetelen „A református kollégiumok és amagyar népdal” címmel előadást tart dr. Mészöly Gedeon egyetemi ny. r. tanár.

Mátyás Józsefnek, Csokonai irodalmi elődjének két nótáját bemutatja Árokszállás János református kántortanító. Az előadásra belépti díj nincs. Szíves adományokat szeretettel kérünk, mert a begyűlt adomá-

nyokból akarjuk az elhangzott előadásokat nyomtatásban is megjelentetni s a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak ezekkel az új füzetivel a legnemesebb célt kívánjuk szolgálni: a tiszta magyar irodalom érdekét!

— **Jókedvű adományok.** A Segítség címmel megindított akciónkra újabban adakoztak: Paraszkey Gyuláné 3, Barkóczy Gusztávné 3, Szigyártó Albertné 3, Szabó Jánosné 1, dr. Buday Árpád 5, Száll Imre 10, Fillep Jánosné 3, Eperjessy Pál 2, Paraszkey Gyuláné 3, Miskolczy Gyula 2 és dr. Gyuritz Sándorné 50 pengőt. — Közvetlenül egy megnevezett szegénynek özv. Steininger Mihályné 6, Halász Gyuláné névnapi virág megváltása fejében 2 pengőt. — A Szegedi Kálvinista Kör könyvtárának dr. Jancsó Lászlóné két kötet könyvet adományozott. — A Szegedi Református Énekkarnak jegy megváltás fejében dr. Gyuritz Sándorné 20 pengőt adományozott. Ugyancsak ő a szegények husvéti megvendéglésére 30 pengőt juttatott el a lelkészi hivatalnak. — Isten látja az övéit!

ér, csak a meggyőződés feladását nem. Rettenetes felelősséget vállalna magára, aki önző szempontból, vagy megbocsáthatatlan elvakultságból az egyénnek emberi és közéleti értékét vallásfelekezete szerint mérné; a felekezeti gyűlölködés mérgété oltaná be a magyar társadalom ütőereibe. Megmérgezné ezzel a társadalom egész testét és csirájában fojtaná meg a kialakuló nemzeti egységet.

Mi protetánsok testvéri jóviszonyban kívánunk élni minden más vallásfelekezeti honfitársunkkal. Sőt szívesen nyújtunk segítő kezet minden más vallásfelekezethez a **mindnyájunk nagy ellensége: a hitetlenség elleni közös harchoz** a Krisztus zászlaja alatt.

De szolgálják a szegedi Lorántffy Zsuzsánának — bár talán maguk sem adnak erről számot — **az egységes magyar nemzeti társadalom** kialakulását. A társadalmi osztályok között az ellentétek szakadékaik tántognak. Minden, ami a magyar társadalmi osztályok között bizony sokszor rosszindulatu számításból ázott szakadékokat betömni, vagy legalább kisebbíteni alkalmas, szolgálja az egységes magyar nemzeti társadalom kialakítását, amelyre oly igen na-

gyon szükségünk van. **A szeretetmunkánál semmi sem alkalmasabb a társadalmi ellentétek enyhítésére** és ezért a szegedi hölgyek, akik a trianoni szomorú ország peremén Lorántffy Zsuzsánna szelleltárainak visszaszerzését!

Áldás fakadjon a szegedi Lorántffy Zsuzsánának szíve nemes ndulatán és kezük munukája nyimán!

Források:

1. Hegyaljai Kiss Géza: Nagyasszonyok a magyar reformációban. Bethlen-könyvtár 70-ik szám. 1924. 23—34. lap.
2. Zsilinszky Mihály: Magyar hölgyek 1871. 12—48. lap.
3. Ravasz László: Az ember-élet utjának felén. 1925. 75—80. lap.
4. Dr. Puky Endre: Gondnoki székfoglaló. 1930. Bpest.
5. A Lorántffy Zsuzsána Egylet alapszabályai Budapest, 1916.

KIADÓ ÜZLETHELYISÉG a református bérpalotában. Érdeklődni lehet Nagy Sándor házgonddoknál, Városi bérház mérnöki hivatal, vagy Tisza Lajos körút 37.

— **Krisztusi igehirdetésért tiszteletbeli tagság.** A „Brit és külföldi biblia társaság” Hegedüs Loránt dr. volt pénzügyminisztert legutóbb tartott közgyűlésén a krisztusi igék hirdetése terén szerzett érdemei elismerésül tiszteletbeli tagnak választotta meg. Mindnyájunk előtt még élénk emlékezetben van Hegedüs Loránt múlt évi igehirdetése Hódmezővásárhelyen, melynek hatása alatt 480 biblia kelt el aznap a társaság hódmezővásárhelyi árusainál.

— **Presbiteri konferencia.** A külső somogyi egyházak presbiterei szokásos évi konferenciáján, melyet a múlt hó végén tartottak meg, egyik falusi presbiter „a presbiterek egymás közt” címmel tartott előadást, amelyben őszinte és magyaros közvetlenséggel mutatott rá azokra az okokra, amelyek akadályozzák a presbitert abban, hogy a Krisztust mindenben követő, imádkozó, templomlátogató, egyháztársadalmi és különösen belmissziói tevékenységet folytató presbiter legyen. — A dombóvári református egyházmegye is e napokban tartott konferenciát. Említésre érdemes a konferencián tartott előadások tárgyköre. Ugvanis „imádkozó presbiterről”, a „templomba látogatás körüli hibákról”, „presbiter munkájáról a belmisszióban” és „a presbiterek egymás között” szóltak az előadások. Mennyi alkalmas tárgy, eszmecsere és gondolat kicserélés a mi szegedi egyházközségünk számára is.

— **Ünnepségek helyett szeretetvendégség** Követendő példáról olvastunk két helyen is. Az egyik úgy szól, hogy esküvő alkalmával a dinom-dánom lakodalom helyett egy egész körzet szegényeit vendégelték meg szeretetvendégség formájában az örömszülők: a másik pedig arról ad hírt, hogy egy debreceni kálvinista uriaszony kis unokája születése napján 25 szegény gyermeket vendégtelt meg olyan bőségesen, hogy a gyermekek által hazavitt ebédből 25 család ebédelt meg.

— **Hitvédelem.** A nádudvari református egyház presbiteriuma a felmerült kitérések és reverzális adások adása folytán kimondta, hogy az egyház kebeléből kiváló tagoknak a temetőben semmi árért helyet nem ad, az ilyen iskolaköteles gyermekeket iskolába befogadja ugyan, azonban esetről-esetre a szülők és az iskolaszék által megállapítandó iskolafenntartási díjat és a kötelesek fizetni, a reverzális adókat első ízben a gyülekezet előtt megintja, másodikban eltiltja az urvacsorától, harmadikban a gyülekezet kebeléből kizárja. Minden kitérés és reverzális adás alkalmából az illetők nevei szószékről kihirdetendők.

— **Bibliaterjesztés Csonka Magyarországon.** Az angol biblia társulat kimutatása szerint Középeurópában, beleértve Angliát is, harmadik helyen áll hazánkban a biblia terjesztés. Hatvanegyezer teljes Biblia kelt el 1929 évben nálunk, melyből ötvenhétezer a magyar nyelvű fordítás, akad 9 cigány nyelvű is. Érdekes és jellemző, hogy a bibliaterjesztők névszerinti felsorolásában is a magyar terjesztők vezetnek és ezek között első helyen áll Kiss Károly lelkész 6000 Bibliával.

— **Református püspökök kitüntetése.** A román régens-tanács Mihály román király nevében Sulyok István királyhágómelléki és dr. Makkai Sándor erdélyi református püspököket a Román Koronarend főtisztji keresztjével és ezzel járó ranggal tüntette ki.

— **Krisztus alázatos szolgálja.** Ez a puritán és magasztos megjelölés illeti meg a mi református lelkészeinket, amit maguk is fenn hirdetnek nem gyakran élénk szembeállításként. Hogy ennek az alázatosságnak a szegénység az alapja, a földi javakban való szűkösség, jellemző példája a nagymajláti ref. lelkész javadamazása, amely állás betöltésére most hirdet az egyházkerület püspöke pályázatot. A stóla díjon felül 6 hold föld haszonélvezte, 4 drb. marha és 6 drb. sertés legeltetési joga, 20l tűzifa és 20l szalma járandóság, 16 métermázsza buza, 12 métermázsza árpa és ennek 16 aranykorona örlési megváltása a fizetés. Készpénz egy évre 105 aranykorona, vagyis havonként tizenhárom pengő 60 fillér. Nem kell nagy számtani tudomány a végösszeg kiszámításához. De ebből is tartozik a megválasztandó lelkész beruházási megváltás címén gyümölcsfákért az előd özvegyének 190 pengő 50 fillért megtéríteni. Igaz, hogy a díjlevél szerint 694 aranykorona 64 fillér is jár kongrua címén évenként, de vonatkozólag megjegyzi a pályázat, hogy ezért az összegért az egyház nem szavatol.

Hozzá tartozója sírját szakszerűen és olcsón gondoztatja saját kertészével az egyház. Érdeklődjék a lelkészi hivatalnál!

Cipő- és harisnyában
a vezető világmárka

DEL-KA

Szeged, Kárász-u. 14. Telefon 6-84

ELADÓ SÍRKÖVEK. A temetőben több, eladásra váró sírkő tekinthető meg.

— **A Bethánia** Egyesület Budapesten évi szokásos nagy evangélizáló konferenciáját április 4—7-ig tartotta. Az ország minden részéből 400-nál többen vettek részt. Szegedről és Ujszegedről Erzsébet testvérrel együtt fennvoltak: özv. Kurta Andrásné, özv. Szaday Józsefné, Dobsa Sándor és neje, Edelényi Eszti és Milotai Kornélia.

— **A kálvinista kör** f. hó 26-án szombaton este 8 órakor az egyháztanács termében választmányi ülést tart. A tárgysorozaton a házrend, helyiség kérdése tagfelvétel és a május hóban rendezendő társasvacsora van.

— **Református konvent.** Az Egyetemes Konvent folyó hó 10—12-e között tartotta Budapesten évi gyűlését Baltazár Dezső püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok kettős elnökelete alatt. A gyűlés kiemelt és minket érdeklő — pontjai az állami segély, népiskolai, tanítóképzői tanszékek fizetés kiegészítése voltak. Előbbire nézve a valorizálás, utóbbira nézve a régi állapot visszaállítását határozta el a Konvent kérelmezni a kultuszminiszternél. Feliratot intéz, hogy a kisebb létszámú iskolák megszüntetésétől, mely utóbbi 40 ref. népiiskola létét veszélyezteti a dunántúli egyházkerületnél — tekintsen el a kultuszkormány, amely elhatározás nemzeti érdekeket is veszélyeztet. Elvi kijelentésben kimondta, hogy a népkultúra emelésének szükségességétől áthatottan kíváncsúnak tartja az elemi iskolák nyolc osztályúra való fejlesztését, — hasonlóképen teljes mértékben támogat minden olyan törekvést, mely a két protestáns egyház szeretetteljes együttműködésére irányul.

— **Az első jóltevő.** Közel negyven éve, hogy megalakult az első református egyház Amerikában, amely idő óta 104-re emelkedett a számuk. De ez alatt az idő alatt nem volt eset, hogy ingatlan hagyományt kapott volna egyetlen egyház is. A legelső magyar református patronus a pensylvániai Leechburgban ezelőtt 27 évvel letelepett Nyiri János gépész elvált özvegye: Balázs Eszter; ki férjétől örökölt 12 ezer dollár értékű öt házát 1 (egy) dollár névleges vételárban a leechburgi református gyülekezetnek ajánlódta.

Nagypénteken*)

Fekete gyász szállott
E bűnös világra,
Az ember üdvét, hogy
Aztán megtalálja:
Az Ur értünk hordta a kersztet
S a keresztfán értünk kiszenvedett.

Holló feketébe
Öltözik a lelkem,
S elvesztett üdvöm a
Keresztfán keresem.
A megváltásnak Golgotha hegyén,
Hol bűneinkért meghalt az erény.

Töredelmes szívvel
Az utolsó padban,
Az Urnak házában
Meghuzódom lassan.
S áhitattal az imának szárnyán
Elmereng a lelkem a Golgothán . . .

Amint a templomból
Az utcára lépek,
Most is egyre tódul
A nyugtalan tömeg.
S egy, csak egy nem jut most az eszébe:
A megváltás, az Urnak keresztje.

Zug, tolong ép úgy mint
Valamikor régen . . .
Az emberek ezre
Most is nagypénteken.
S az Urat a tolongó nagy tömeg,
Minden évben újra feszíti meg!

Krisztus Urunk.

Oda van a boldogságunk,
Bocsásd meg, ha perbe szállunk
A sok hamis Ige ellen,
Izetlen az Élet sava,
Hazug annak minden szava,
Tömérdék sok a hitetlen.

Kergesd el az utállókat,
Verjed ki a kufárokat,
A te szentelt ős házadból.
Legyen ismét tiszta, fényes,
Glóriában dicső, ékes,
A Te égi boronádtól.

Krisztus Urunk, hitünk feje,
— ős hitünknek szögletköve
Lettél önön véred árán —
Jőjj el, jőjj el, várva várunk
Váltsd meg újból rut vlágunk
Istenadta égi bárány —

Kuntz Henrik.

*) Szerzőnek „Huszonötévig a magam útján“ sajtó alatt lévő kötetéből

Ujszegedi Missziói Egyház.

Istentiszteltek: Ápr. 20-án, húsvét I. napján d. e. 9 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Ujszegeden (Teleki S. lelkész); délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet Kisteleken (Legátus); délelőtt fél 11 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsora osztás Kiskundorozmán (Dr. Illyés E. hl.); d. u. 2 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Tápéiréten (Dr. Illyés E. hl.); délután fél három órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Szőregen (Teleki S. lelkész); délután három órakor ünnepi istentisztelet Somogyi-telepen (Legátus); délután fél 4 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Algyőn (Kiss T. lelkész); délután fél 5 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Deszken (Teleki S. lelkész).

Április 21-én, húsvét II. napján délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet Ujszegeden (Legátus); délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Ujszőregen (Teleki S. lelkész); délelőtt fél 11 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Pusztamérgesen (Kiss T. lelkész) és délután 2 órakor ünnepi istentisztelet és urvacsoraosztás Sándorfalván (Teleki S. lelkész).

Április 27-én délelőtt 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Teleki S. lelkész).

Május 4-én délelőtt 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Kiss T. lelkész); délelőtt 10 órakor istentisztelet Kisteleken (Teleki S. lelkész) és délután három órakor istentisztelet Somogyi-telepen (Teleki S. lelkész).

A jövő évi választói névjegyzék összeállítását a presbiterium munkába vette. Ezzel kapcsolatban felhívjuk az egyházi adóval hátralékban levő egyháztagjainkat, hogy hátralékaikat május hó elejéig szíveskedjenek kiegyenlíteni, mert az Egyházi Törvények rendelkezései szerint a hátralékosok a választók névjegyzékébe nem vehetők fel s így szavazati jogukat elvesztik. De egyébként is szeretettel kérjük tartozásuk megfizetésére hátralékos egyháztagjainkat. Egyházunk kizárólag adófillérekből tartja fenn magát s ha hiveink adótartozásuk kiegyenlítését újból és újból elodázzuk, ezzel veszélyeztetik a megindult munka végzését és továbbfejlesztését.

Gázgyár városi irodájában

és mintatermeibengáztakarék-tűzhelyek és autógáziserek stb.

ötéves részletre.

Kölcsey utca 11.

Telefon: 20-62

Kölcsey-utca 10. sz.

„Kézimunkaház”

Szeged, Kölcsey-utca 10. sz.

Telefon hívó: 13-50. szám.

Fischer Izsó

Kézimunka anyagokban nagy választék.

Készít mindenféle egyházi kéziműveket.

Kölcsey-utca 10. sz.

Kárpitos és disztítő

műhelyemet Kálvin tér 2 szám alól Madách u. II sz. alá (műhelyépületbe) helyeztem át, hol mindennemű szakmába vágó munkák, garnitúrák, fotelek, diványok, cto-mánok, ágybetétek és matracpárnák stb. függönyök, roletták továbbá átalakítások és feldolgozások jutányossan, izléses és lelkiismeretes kivitelben készülnek.

Tóth István Jenő

kárpitos és disztítő. Madách u. II. Udvari műhelyépület.

Legszakszerűbben fest, tisztít

GLÖCKNER I. és FIA

az Alföld legrégibb, legmegbízhatóbb cége. — Elsőrendű szakmunka olcsó árak!

Telep: Fogadalmi templommal szemben.

Fiókház: Kigyó utca 6. szám. Kalánka cukrázda mellett.

Telefon: 269. Alapítva 1885.

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: Bakó László lelkész.

Nyomatott a Hírlapkiadó- és Nyomdázó Rt.-nél, Szegeden.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József